

27 באוגוסט 2014

לכבוד:
מאיר בן-בסט
מנהל תחום בכיר פיקוח צרכני
משרד התקשורת
באמצעות דוא"ל: meirb@moc.gov.il

מר בן-בסט הנכבד,

הנדון: תשובה לשימוע - תיקון נוסח רישיון כללי – אתרים ותכנים פוגעניים באינטרנט
סימוכין: מכתבך מיום 6.8.2014

1. איגוד האינטרנט הישראלי¹ מברך את משרד התקשורת על פעילותו הנרחבת לשמירה על משתמשי הרשת הצעירים, תוך מתן דגש על נושא החשיפה לתכנים פוגעניים באינטרנט. אין ספק כי פתרונות סינון שיינתנו חינם על ידי ספקי הגישה לאינטרנט יסייעו להורים המעוניינים בכך להגן על ילדיהם. בעזרת פתרונות סינון אלו ניתן יהיה להגן על הילדים מפני תכנים שאינם ראויים, בין אם נחשפו אליהם באקראי ובין אם נחשפו אליהם תוך חיפוש מכוון.

2. עם זאת, חשוב להדגיש כי תוכנות הסינון לבדן אינן יכולות לתת מענה מלא ללא החינוך לשימוש נכון. ייעודן של תוכנות הסינון הינו לסנן תכנים פוגעניים באתרי אינטרנט, בעוד שמרבית הפעילות של הילדים ובני הנוער הינה ברשתות החברתיות, זירה שתוכנות הסינון הרגילות לא מטפלות בה. הפתרון לנושא זה היה ונשאר – חינוך לאוריינות דיגיטלית, המעניק לגולשים הצעירים את ההבנה כי הרשת לא שוכחת וכי מה שנכתב בה נשאר שם לתמיד ומול זה, את החשיבות בשמירה על כבוד האדם.

על ההורים להיות מעורבים בפעילות ילדיהם באינטרנט ולסייע להם להשתמש באינטרנט בתבונה ובזהירות. כדאי לדעת כי במקביל, ובדרך של הסכמה ושיתוף פעולה, פועל האיגוד ביחד עם ספקי האינטרנט על מנת למצוא את הדרכים הראויות להפצת הידע והאוריינות הדיגיטלית בנושאי גלישה בטוחה לכלל לקוחותיהם ובמקביל - את האפשרות להסתייע במרכז לאינטרנט בטוח² של האיגוד במקרה של פגיעה באינטרנט.

אנו ממליצים כי משרד התקשורת יעודד את ספקי האינטרנט לפרסם באתר האינטרנט שלהם, בעלון המידע על גלישה בטוחה ואולי אף בפרסום חיצוני, מידע על כללי גלישה ושימוש נכונים המותאמים לשכבות גיל שונות, בכלל זה גם לגולש הבוגר, הפניה לאתרי תמיכה וסיוע ועצות לשמירת על הפרטיות.

¹ איגוד האינטרנט הישראלי (ע"ר) מאוגד כעמותה בלתי תלויה, הפועלת ללא מטרת רווח לשמירה על אינטרנט פתוח, בטוח, נייטרלי וגלובלי. במסגרת זו, פועל האיגוד לפיתוח ולקידום שירותי תשתית חיוניים לקיומו של האינטרנט בישראל, לקידום תכנים איכותיים וחופשיים, להטמעת תרבות דיגיטלית, לצמצום הפער הדיגיטלי בישראל ולייצוג ישראל במסגרות בינלאומיות בעלות חשיבות רבה לקביעת עתיד האינטרנט. לפרטים נוספים אודות פעילויות האיגוד ראו: www.isoc.org.il.

² האיגוד, בשיתוף קואליציה של גורמי ממשל, גורמים מסחריים וגורמים מהמגזר השלישי, מפעיל את המרכז לאינטרנט בטוח (www.safe.org.il) הנותן מידע מקיף אודות שימוש נכון ברשת ובמקביל, מפעיל קו תמיכה לפגיעות באינטרנט המהווה כתובת מרכזית ומקצועית לפניות הציבור לדיווח על פגיעות באמצעות האינטרנט ולקבלת תמיכה ועזרה בהתמודדות איתם. המוקד זמין 24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע בטלפון 03-9700911 או בדוא"ל safe@isoc.org.il.

3. בצד הפעולה הברוכה לשמירה על ילדינו חשוב להמשיך להקפיד ולהבטיח את ההגנה על פרטיות הגולשים והמשתמשים. תיקון סעיף 67.4 לרישיון ספקי הגישה מבקש לחייב את ספק האינטרנט לשלוח למנוי מידע אודות שעות הגלישה והאתרים בהם בוצעה הגלישה. תיקון זה עלול לפגוע באופן קשה בזכותם של המשתמשים ברשת לפרטיות³, זכות זו היא בעלת מעמד חוקתי על-חוקי בישראל מתוקף חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. אין זה ראוי שמשרד התקשורת יאפשר פגיעה כה מקיפה בפרטיות המשתמשים, ובפרט בדרך של שינוי תנאי רישיון ספקיות הגישה.

אם יוכנס תיקון זה, יוכל המשתמש לקבל מידע אודות היסטוריית הגלישה של בן/בת זוגו, ילדיו, שותפיו לדירה ואף אורחים תמימים שהתחברו ב-WiFi לרשת הביתית שלו וזאת רק מכוח העובדה כי אותו משתמש הוא שחתם בשם בני ביתו על הסכם ההתקשרות מול ספק האינטרנט.

תיקון כאמור יפגע בפרטיותם של מיליוני משתמשי אינטרנט בישראל אשר אינם מעוניינים שגורם אחר, אפילו היא זה בן זוגם, ידע לאילו אתרים ניגשו ומה עשו ברשת (כל עוד הם אינם עוברים על חוקי המדינה). הדבר דומה להחלטה על פיה יוצב משקיף על הנעשה בדירתו של כל אדם פנימה. אין לאפשר חדירה כזו לפרטיות, אף כאשר מדובר בפרטיותם של ילדינו, וודאי שלא כאשר מדובר בפרטיותם של אנשים בוגרים.

4. פגיעה נוספת בפרטיות המשתמשים עלולה להתרחש מעצם הדרישה מספקי האינטרנט לשמור ארכיון מקיף ומלא של כל היסטוריית הגלישה של לקוחותיהם. כך, למעשה, יחייב השינוי את ספקי האינטרנט ליצור מאגר נתונים המכיל את היסטוריית הגלישה באינטרנט של כלל לקוחותיהם. יצירת מאגר נתונים כה רגיש ואחזקתו בידי גופים פרטיים עשוי להוביל לנזק בלתי הפיך כתוצאה מדליפתו, גניבתו (כולל באמצעות פריצה דרך רשת האינטרנט), שימוש בו כראייה במסגרת הליכים אזרחיים או אף שימוש לא הוגן במידע. יתרה מזאת, יש מקום לחשש שעצם קיומו של מאגר כזה יפתה את המדינה לפעול בדרכי חקיקה כדי לקנות כדין גישה אליו, ומה שהוקם לתכלית אחת ישמש בפועל למטרות שונות לגמרי.

אנו קוראים למשרד התקשורת להוריד סעיף זה מתנאי הרישיון ולא לפגוע בפרטיות משתמשי האינטרנט.

לסיכום, בצד הפעילות המבורכת של משרד התקשורת להגנה על קטינים, יש לוודא כי לא נפגעת פרטיותם של כלל משתמשי האינטרנט בישראל.

נשמח לסייע לכם בכל שאלה.

בברכה,

מי-טל גרייבר שורץ, עו"ד
מנהלת העמותה
איגוד האינטרנט הישראלי

העתקים: מר אבי ברגר, מנכ"ל משהת"ק
מר חיים גרון, סמנכ"ל בכיר הנדסה ורישוי, משהת"ק
גב' דנה נויפלד, יועצת משפטית, משהת"ק

³ קבוע בסעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות: "לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו".